

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

PAKISZTÁNI ISZLÁM KÖZTÁRSASÁG

országinformáció

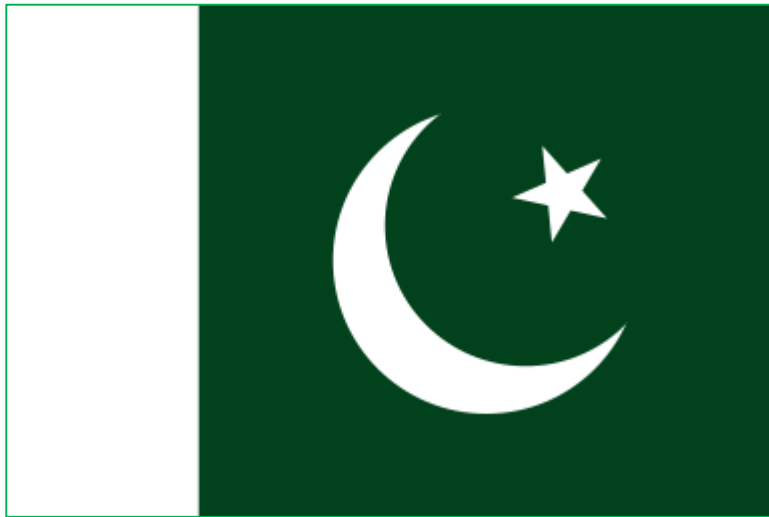
Készítette:

Dr. Grafjódi István, KGA

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Az ország zászlaja és címere

Hivatalos név:

Pakisztáni Iszlám Köztársaság
Islamic Republic of Pakistan

Nyelv:

Az ország hivatalos nyelve az urdu és az angol.

Tartományok, főbb városok, lakosság

Tartomány	Lakosság
Punjab	110 012 442
Sindh	47 886 051
Khyber Pakhtunkhwa	30 523 371
Balochistan	12 344 408
Tribal Areas	5 001 676
Islamabad	2 006 572
PAKISZTÁN összesen:	207 774 520

Nagyvárosok	Népesség
Karachi	14 910 352
Lahore	11 126 285
Faisalabad	3 203 846
Rawalpindi	2 098 231
Gujranwala	2 027 001
Peshawar	1 970 042
Multan	1 871 843
Hyderabad	1 732 693

Gazdasági és politikai helyzetkép 1.

Alapinformációk:

Államszerkezete szerint: szövetségi köztársaság, mely négy tartományból áll:

- Pandzsáb, székhelye Lahor
- Szind, székhelye Karacsi
- Beludzsisztán, székhelye Kvetta
- Hajber-Pahtunhva, székhelye Pesavar

Pakisztán tagja:

- az ENSZ-nek 1947-től,
- az Iszlám Konferencia Szervezetének az alapításától, 1969-től,
- az El-Nem Kötelezettek Mozgalmának (ENKM) 1979-től

Tagja a (Brit) Nemzetközösségnek (1972-ben kilépett, 1989-ben újra csatlakozott).

Gazdasági és politikai helyzetkép 2.

Választások

A 2018. július 25-én tartották az utolsó parlamenti választásokat.

A nemzetgyűlés legnagyobb pártját a PTI (Pakistan Tehreek-e-Insaf - Pakistan Movement for Justice) adja 151 fővel. A saját képviselői mellett számíthat a vele szövetségben álló pártok (Balochistan National Party (BAP), Muttahida Qaumi Movement (MQM), Balochistan Awami Party (BAP), Pakistan Muslim League (PML), Grand Democratic Alliance (GDA) mandátumaira is.

A 11 pártot számláló ellenzéki tömörülés három legnagyobb pártját a Pakistan Muslim League-Nawaz (PML-N), a Pakistan Peoples Party (PPP) és a Muttahida Majlis-e-Amal (MMA) adja.

Pakisztán miniszterelnöke: Imran Ahmed Khan Niazi (66)

Pakisztán elnöke: Dr. Arifur Rehman Alvi (69)

Gazdasági és politikai helyzetkép 3.

Gazdaságpolitika, aktuális és átfogó kép

Az ország gazdaságpolitikai céljait elsősorban a külpolitikai stratégiája határozza meg. Pakisztán jelenleg három súlyos problémával néz szembe: az első a fejletlen gazdaság, a feldolgozottság és a termelékenység alacsony szintje, a második az egyre nehezebbé váló vízellátás (az előrejelzések szerint az ország 2025-re kiszárad), a harmadik pedig a makrogazdasági dupla deficit (folyó fizetési mérleg és költségvetési hiány).

A kormány szerint az országnak a környező, regionális országok, Kína, Oroszország, Irán és a közép-ázsiai országok kereskedelmi központjává kellene válnia. Az „Egy övezet, egy út” kínai stratégia keretein belül, 2015. áprilisban aláírásra került a Kínai-Pakisztáni Gazdasági Folyosó (China-Pakistan Economic Corridor - CPEC) program, amely a Pakisztánban megvalósított, kínai forrásból elindított projektekre vonatkozik, jelenleg 62 milliárd USD értékben. A fejlesztések közötti (részben gyorsforgalmi út), vasúti, olaj- és gázvezeték és határon átívelő optikai hálózat fejlesztésekből állnak.

Gazdasági és politikai helyzetkép 4.

Kiemelkedő érdekcsoportok

Pakisztán gazdasági életének meghatározó szereplői a családi tulajdonban álló konglomerátumok, cégcsoportok. Ezek szinte mindegyike még az angol gyarmati időszakból indult, vagyis több mint 100 éves tapasztalattal rendelkező cégek. Szinte mindegyik a textil, vagy cukoriparból indult, de ma már erőművekkel, cementgyárakkal, autógyárakkal rendelkeznek. Kb. 200 család irányítja az ország gazdaságának szinte egészét. A legfontosabbak:

Nishat Group	MCB Bank, textil, agrár, cement, erőmű, bevásárló központok
Jang Group	Média birodalom, 10 újság és a több TV csatorna, GEO TV
Hashoo Group	Hotelipar, gyapot-és acélkereskedelem, bányászat, lakópark
Packages Group	Dohányipari, többségi tulajdonos: helyi Nestle, Coca Cola, tejipar
House of Habib	HABIB Bank, cukor, autógyárak, acél, olajipar, erőművek
Saif Group	Kórház, energetika, erőművek, cementgyár, IT

Kilátások 1.

A jelenlegi kormány a terveiben hét területet jelölt meg prioritásként:

1. Kormányzás átláthatóságát, modernizálását,
2. az államszövetség erősítését, a tartományok azonos szintű fejlesztését,
3. a gazdaság rendbetételét,
4. a mezőgazdaság, mint húzóágazat modernizálását, hatékonyabbá tételét,
5. az ivóvíz elérhetőségének kérdését,
6. a szociálpolitikai lépéseket,
7. a biztonságpolitikát.

A fentieknek megfelelően a kormányzati szektorális fókusz, a jövőbeli húzóágazatokat, ezeken a területeken lehet prognosztizálni.

Kormányzati beruházási prioritások:

1. mezőgazdaság,
2. vízellátás,
3. infrastruktúra,
4. energetika.

Kilátások 2.

Pakisztán makrogazdasági áttekintés

Pakisztán a világ hatodik legnépesebb országa, de a globálisan megtermelt GDP-ből csak 0,3%-kal részesedik. A népesség 66%-a 34 év alatti fiatal. Az ország gazdasági teljesítményének növekedése 2018-ben 5,2% volt.

Az ország külkereskedelmi mérlege évek óta fokozatosan romlik. Az exportvolumen 2017-től folyamatosan, kis mértékben emelkedik, 2018-ban elérte a 24.812 millió dollárt, de azóta ismét visszaesés mutatkozik. Az import – a korábbi kormányzati ígéretektől eltérően – folyamatosan, évente 15-18%-os mértékű emelkedést mutat, mely 2018-ban már elérte az 56.002 millió dolláros volument. A fentiek alapján a különbség folyamatosan növekszik, a negatív egyenleg nő. A költségvetési deficit, az állami bevételek és kiadások egyenlege tovább romlik. Míg 2018-ban ez az érték a GDP 7,2%-át tette ki, erre az évre ez – az IMF becslések szerint – meg fogja haladni a 8,8%-ot.

Kilátások 3.

A költségvetés folyamatosan emelkedő hiánya, a korábbi indokolatlan hitelterhek, s a külkereskedelmi forgalom negatív értéke folyamatosan emelkedő hitelfelvételre kényszeríti az országot.

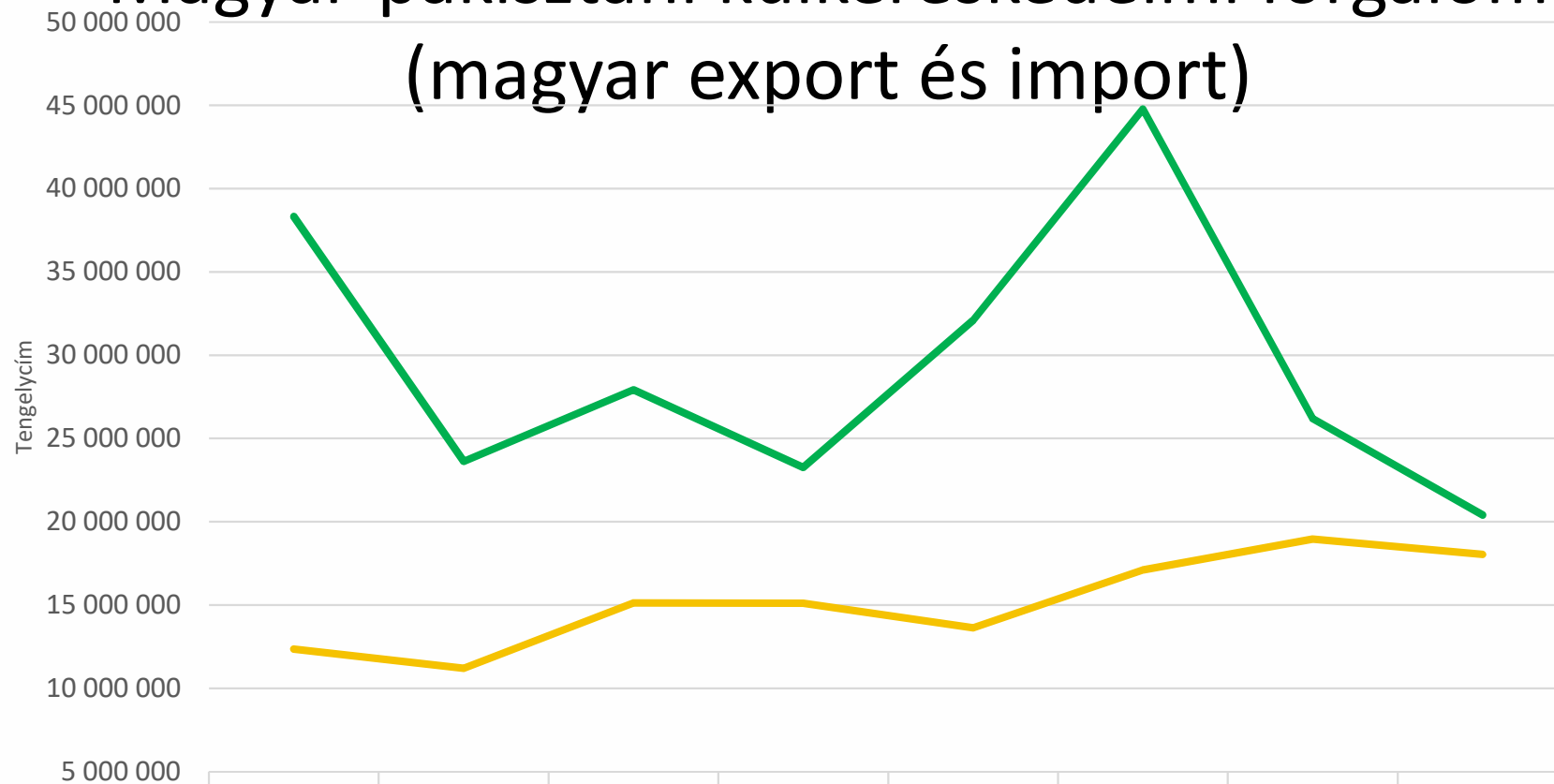
2010-ben a teljes külső adósságállomány nem érte el az 55 milliárd dollárt, mely 2017-re 89 milliárdra emelkedett, s napjainkra pedig megközelítette a 100 milliárd dollárt. Az adósság mértéke a Nemzetközi Valutaalap (IMF) becslései szerint elérte a GDP 77%-át, mely az elkövetkező 2 évben 84%-ig emelkedhet tovább.

Korábban 12 alkalommal segítette már ki az IMF az országot a pénzügyi válságból, de átfogó megoldásra azóta sem került sor.

A 2019. május 12-én elfogadott, három éves, 6 milliárd USD-t kitevő mentőcsomag csak pillanatnyi lélegzethez juttatta az országot. Az IMF elvárásainak teljesítése elengedhetetlen a későbbiekben.

Magyar-pakisztáni külkereskedelmi forgalom (magyar export és import)

	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. jan.- okt.
Export	38 334 06	23 628 71	27 929 45	23 261 39	32 105 59	44 773 45	26 193 08	20 402 17
Import	12 354 65	11 204 24	15 123 31	15 104 63	13 632 54	17 098 37	18 954 98	18 043 03

Kereskedelmi kapcsolatok - Kormányközi megállapodások

Magyarország Kormánya és a Pakisztáni Iszlám Köztársaság Kormánya közötti megállapodások:

- Kereskedelmi megállapodás (1956)
- Kulturális és tudományos együttműködési megállapodás (1974)
- Műszaki-tudományos együttműködési megállapodás (1983)
- A kereskedelmi kamarák közötti együttműködési megállapodás (1987)
- Kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény (1996)
- Gazdasági Együttműködési Megállapodást (GEM) (2017)

2019. év szeptemberében volt az első Gazdasági Vegyes Bizottsági ülés Budapesten.

Kereskedelmi kapcsolatok - Üzleti környezet

- **Tárgyalási stílus:** pakisztániakkal való tárgyalás során mindig tartsuk észben, hogy iszlám vallású és kultúrájú személlyel beszélünk.
- **Öltözködési szokások:** a pakisztáni férfiak és nők „salwar kameez”-t hordanak. A nők többsége fejkendőt visel, de ez nem kötelező. A külföldi nőknek sem kötelező a fejkendő, de vállra terítve hasznos ruhadarab lehet.
- **Vallási előírások:** Pakisztán a világ második legnépesebb iszlám országa. Az ország vallási összetétele: muszlim 96%, 1.5% hindu és 1.5% keresztény. Az alkoholfogyasztás és az alkohol árusítása tilos. A disznóhús szintén tiltott termék. A Ramadán alatt (időpontja változó, hossza 30 nap május-június hónapban) napkeltétől napnyugtáig tilos nyilvános helyen enni, inni és dohányozni.
- **Üdvözlés, mindennapi kommunikáció, viselkedés:** a pakisztániak barátságos, vendégszerető emberek, nagy bennük az idősek iránti tisztelet. Férfi nem kezdeményezhet kézfogást nővel és mások előtt nem érinthet meg egy nőt.
- **Ajándékozási szokások:** Pakisztánban szokás ajándékot vinni, ha meghívásnak teszünk eleget. Kis értékű ajándékkal - pl. virág, vagy valamilyen csokoládé, bonbon - eleget tehetünk az udvariassági szokásnak.

Kereskedelmi kapcsolatok - Főbb kiállítások, vásárok

IPARÁG	EXPO	WEB PAGE
Zöld gazdaság, infrastruktúra és technológiai fejlesztések	Pak Water & Energy Expo	http://www.pakwaterexpo.com/
	Karachi International Water Conference	http://hisaar.org/
IKT, digitalizálás, e-kereskedelem	ITCN ASIA	http://itcnasia.com/
	IT SHOWCASE PAKISTAN- CIO Summit	http://www.itshowcasepakistan.com/
Egészségügy, orvosi technológia, gyógyszerek	Health Asia & Pharma Asia	http://www.health-asia.com/
	Pak Pharma & Healthcare Expo	http://www.pakpharmaexpo.com/
Agrárpar, élelmiszeripar, mezőgazdasági gépek	International Food Equipment & Technology Asia	https://foodntechnology.com/
Egyéb	International Defence Exhibition	http://ideaspakistan.gov.pk/
	International Engineering & Machinery Asia	http://www.machineryasiaexpo.com/

Kapcsolatfelvétel, partnerkeresés kapcsán javasolt az előzetes egyeztetés Magyarország Iszlámábádi Nagykövetsége külgazdasági attaséjával.

Kereskedelmi kapcsolatok

A vállalati kapcsolatfelvétel legbiztosabb módja olyan méretű cégekkel való kapcsolatfelvétel, mely méreténél fogva a közepesnél nagyobb méretű vállalatnak számít. Javasolt a kapcsolatok kezdetén bekérni a cég FBR (Federal Board of Revenue) riportját, ami a magyar adóbevallásnak felel meg.

A Kereskedelmi és Iparkamarák többsége azokat a kisméretű cégeket felügyeli, melyek exportképessége nem megfelelő. A kereskedelmi kamarák közül a legnagyobb a Overseas Investors Chamber of Commerce and Industry (OICCI), mely 190 nemzetközi taggal rendelkezik 35 országból, 14 üzleti szférában. Az elmúlt 6 évben a tagvállalatai adták az ország FDI-nak 95 %-t.

Az adózás kapcsán érdemes nemzetközi adótanácsadókkal felvenni a kapcsolatot.

Pl. <https://home.kpmg.com/content/dam/kpmg/xx/pdf/2016/09/country-tax-profile-pakistan.pdf>

Befektetési kapcsolatok

A MOL az egyedüli befektető. 1999-től kb. 335 millió USD összegű beruházást hajtott végre a 100%-os tulajdonában lévő MOL Pakistan leányvállalatban. A MOL vezette konzorcium operátori tevékenysége során Pakisztán energiaszükségletének jelentős hányadát, kb. 14%-át termeli.

A Board of Investment (BoI) több formában biztosít kedvezményeket a Pakisztánban céget alapító külföldi társaságoknak.

<http://boi.gov.pk/Home.aspx>

A cégalapítási szabályok, társasági formák, cégbejegyzés adminisztrációs igénye nem tér el lényegesen a nemzetközi szabályoktól, de tekintve, hogy a hivatalos nyelv az urdu (az angol mellett) javasolt jogi, pénzügyi tanácsadókkal felvenni a kapcsolatot. A Securities and Exchange Commission of Pakistan (SECP) nyújt támogatást a cégalapítás kapcsán.

<https://www.secp.gov.pk/start-your-company/>

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Együttműködési lehetőségek

1.) Víz- és
szennyvízgyártás

2.) Agrár R & D,
tudás és technológia
transzfer

3.) Mezőgazdasági és
élelmiszer feldolgozó
technológiák

4.) Információs és
kommunikációs
technológia

Kereskedelmi kapcsolatok- Fejlesztési források, nagy volumenű projektek

Az ország nagyobb volumenű fejlesztési projektjeit a nemzetközi fejlesztési pénzintézetek finanszírozzák, az International Bank for Reconstruction and Development (IBRD), az International Development Association, és IFC (World Bank Group), az Asian Development Bank (ADB) és a Japan International Cooperation Agency (JICA). Új piaci szereplő az Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB), mely banknak Magyarország is tagja, így lehetőség lehet közvetlen projektekben való részvételre. A finanszírozott projektek fajtái:

1. mezőgazdaság,
2. bankintézmények,
3. központi kormányzat,
4. család és gyermekvédelem,
5. energiaátvitel és elosztás,
6. halászat,
7. egészségügy,
8. IKT infrastruktúra, szolgáltatások,
9. víz, öntözés és vízelvezetés,
10. állatállomány.

Kiemelt ágazatok

Víz- és szennyvízgazdálkodás

Pakisztánban a víz- és csatornázási fejlesztésre, szolgáltatásra vonatkozó projektek nemzetközi forrásokból történő finanszírozását országos, szövetségi szinten irányítják. A 2,5-12 millió lakosságú városokban a helyi Víz- és Közegészségügyi Ügynökségek (Water and Sanitation Agency – WASA/WSSP) irányítják a víz- és szennyvízszolgáltatást, a fejlesztési projekteket.

A WASA/WSSP társaságok a szövetségi szintű Pakisztáni Vízkezelési Hálózat (Pakistan Water Operator Network - PWON) szervezetében hangolják össze tevékenységüket.

www.pwon.pk

Bővebben a következő linkeken találhatóak információk:

<https://drive.google.com/drive/folders/1ROohTL3Xssw4ySpNrggK0MxlCa8GO9oG?usp=sharing>

<https://drive.google.com/drive/folders/1jddM1Doyo6kkok37oZzJX1UNdh6CNNzv?usp=sharing>

Kiemelt ágazatok

Agrár R & D, tudás és technológia transzfer, mezőgazdasági és élelmiszer feldolgozó technológiák

A mezőgazdasági és élelmiszeripari technológiák terén jelentős elmaradások vannak az országban. A terméshozamok alacsonyak, a betakarítási technológiák kezdetlegesek, átlagosan a termés közel 30 %-a megsemmisül.

Ezen a téren van lehetőség a magyar tudástranszferre.

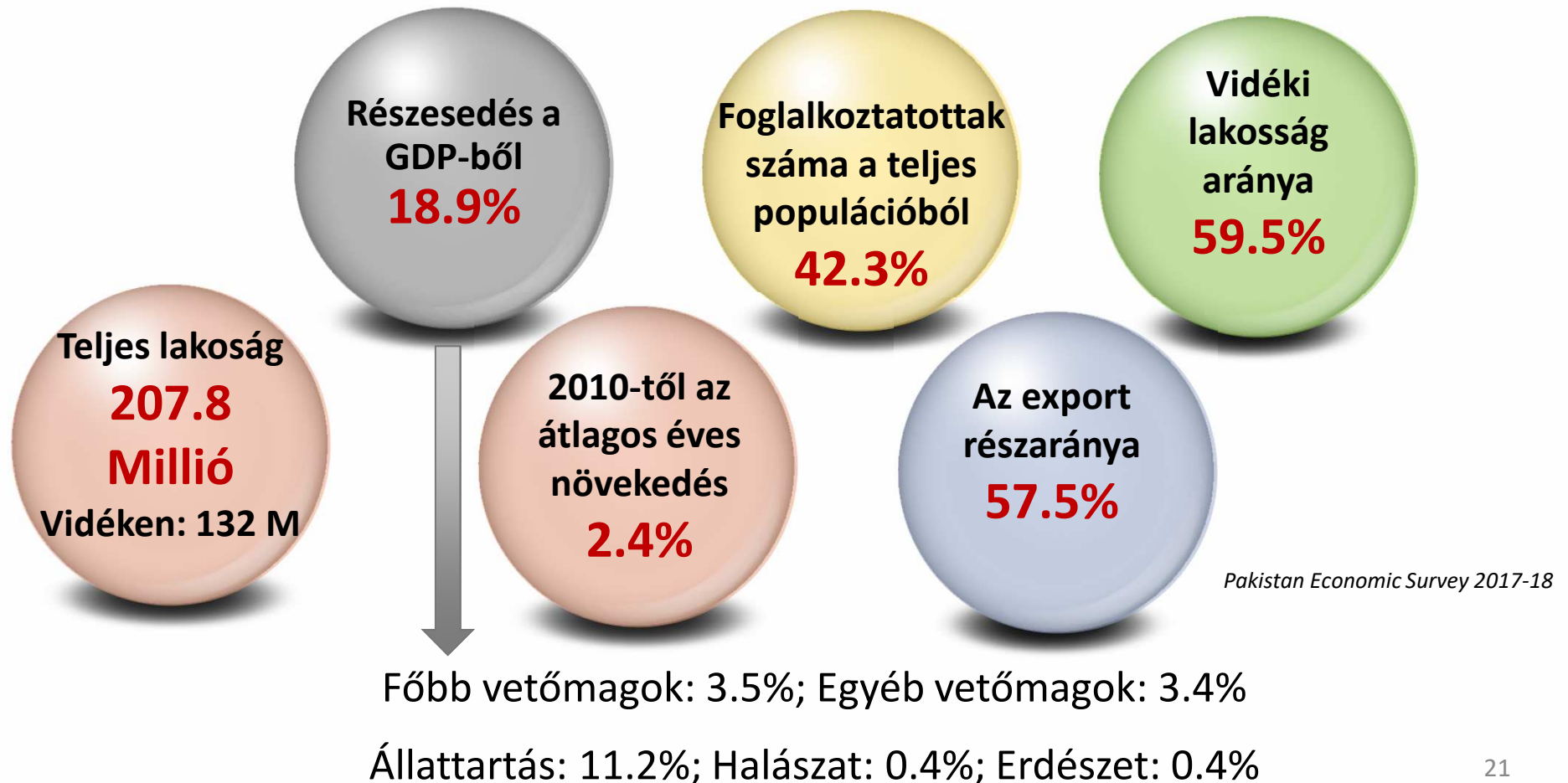
A Pakistan Agricultural Research Council (PARC) nyitott az együttműködésre a magyar kutatóintézetekkel, illetve támogatást tud nyújtani a hatékony kapcsolatfelvételben. <http://www.parc.gov.pk/index.php/en/>

Az országban az agrár terület fejlesztése elsőként szerepel, kiemelt kormány program. Keresik a nemzetközi egyműködési lehetőségeket, melyben a magyar cégek számára kiváló lehetőségek rejlenek.

https://drive.google.com/file/d/1zAPIkfgykdmqWs56rT8Cb92zt7_eDHgi/view?usp=sharing

A pakisztáni agrárgazdaság jellemzői 1.

A pakisztáni agrárgazdaság jellemzői 2.

Termék	Világgazd. helyezés	Megjegyzés
Gyapot	4.	5.2% hozzáadott érték mellett
Cukornád	5.	3.4% hozzáadott érték mellett; >80% csak cukorelőállításra felhasznált, nincs egyéb melléktermék
Búza	9.	14.1% hozzáadott érték mellett
Rizs	12.	4.4% hozzáadott érték mellett
Élőállat	2. bivaly; 13. szarvasmarha; 9. bárány; 3. kecske.	
Tej előállítás	5.	5.5%-os feldolgozottság

A mezőgazdasági termelés értékében magas számot mutat, de szinte minden területen jellemző az alacsony feldolgozottsági szint, a 30% feletti veszteség és a szezonális negatív hatása.

A pakisztáni agrárgazdaság jellemzői 3. Állattenyésztés

Részesedés a GDP-ből: 11.1%

Részesedés az agrár GDP-ből: 58.9%

Export arány: 135-600 millió USD

Economic Survey of Pakistan 2017-18

Állatállomány	Millió darab
Szarvasmarha	46.1
Bivaly	38.8
Birka	30.5
Kecske	74.1
Ló	0.4

A magyar állattenyésztési, nemesítési és termelés kihozatali szakértelemre nagy a nyitottság Pakisztánban. Az értékek tükrözik, hogy a szakmai tapasztalat átadásában és a tudástranszferben van a legnagyobb lehetőség.

Kiemelt ágazatok

Információs és kommunikációs technológia

Piaci háttér

Pakisztánban az IKT szektor az egyik legjobban fejlődő ágazat.

Néhány szám, ami alátámasztja a piaci lehetőségeket:

1. a lakosság 66 %-a 34 évnél fiatalabb,
2. 187 egyetem van az országban,
3. az évente végzett egyetemisták száma meghaladja a 75 ezret. Ebből több mint 10 ezer IT szakos diplomát szerez,
4. a mobiltelefon használók száma meghaladja a 148 millió főt, ebből 51 millió 3G/4G használó. Szélessávú felhasználó 52 millió,
5. Social Media felhasználó 36 millió.

Az állam több támogatást, adókedvezményt nyújt az új IKT vállalkozásoknak (adómentesség 2029-ig, 5 % export támogatás, kedvezményes díjak ipari parkokba való betelepülés kapcsán stb.)

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Elérhetőségek

Cím: F-6/3 Islamabad 44000, Margalla Road 12

Email: istvan.grafjodi@mfa.gov.hu

Hivatali telefonszám: 00 92 51 207 7800

Mobil telefonszám: 00 92 301 855 7554

